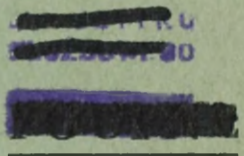

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

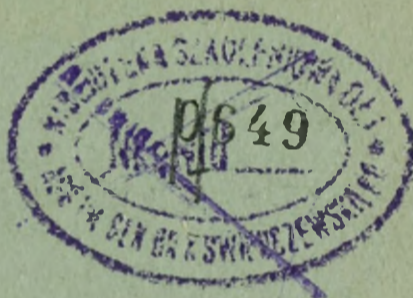
52 85/98
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

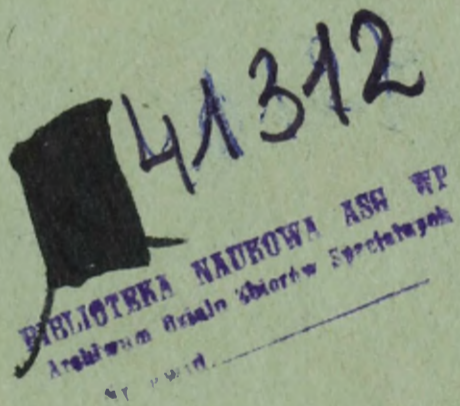

Egz. Nr 2

**FORSOWANIE PRZESZKODY WODNEJ
PRZEZ PUŁK I DYWIZJĘ**

Wykład

WARSZAWA

LISTOPAD

1978

52

85/70

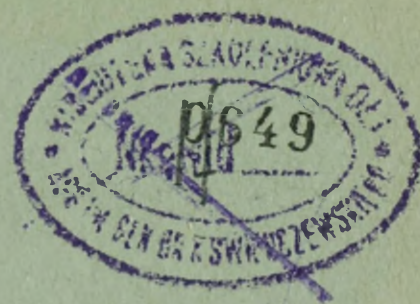
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~

Egz. Nr 2

FORSOWANIE PRZESZKODY WODNEJ
PRZEZ PUŁK I DYWIZJĘ

Wykład

41312
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biuro Słownik Specjalnych
nr. 11111

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

im. gen. broni K. Swierczewskiego,

KATEDRA TAKTYKI OGOLNEJ

JAWNE

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1989 roku
art. 86 ust. 2
(Dz. U. CP Nr 11 poz. 95)
.....
podpis

~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~

ZATWIERDZAM

SZEF KATEDRY TAKTYKI OGOLNEJ

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

Egz. nr 2..

[Signature]
płk doc. dr Ryszard GAJDA

Dnia *[Signature]* 1978 r.

FORSOWANIE PRZESZKODY WODNEJ

PRZEZ PUŁK I DYWIZJĘ

W y k ł a d

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biuletynów Specjalnych
Nr ewid. *[Signature]*

[Signature]
41312

OPRACOWAŁ:

[Signature]
płk dr Teofil WOJCIK

WARSZAWA

LISTOPAD

1978 r.

PLAN WYKŁADU

Temat: FORSOWANIE PRZESZKODY WODNEJ PRZEZ PUŁK I DYWIZJĘ

- I. Wprowadzenie do tematu.
- II. Wpływ charakteru obrony /działania/ nieprzyjaciela i przeszkody wodnej na zadania i organizację forsowania.
- III. Teoria forsowania.
 1. Sposoby forsowania
 2. Charakterystyka odcinka forsowania
 3. Wzmocnienie dywizji /pułku/ w czasie forsowania.
- IV. Węzłowe problemy organizacji forsowania.
- V. Prowadzenie forsowania przeszkód wodnych przez dywizję /pułk/.
 1. Forsowanie przeszkody wodnej przez oddział wydzielony /lądowo-powietrzny zespół uderzeniowy/.
 2. Forsowanie przeszkody wodnej z marszu przez pierwszy rzut dywizji /pułku/.
 3. Wykorzystanie drugiego rzutu dywizji /pułku/ podczas forsowania.
 4. Niektóre problemy forsowania przeszkody wodnej z planowanymi przygotowaniem.
- VI. Wykaz literatury zalecanej do samodzielnego studiowania - załącznik nr 1.
- VII. Wykaz materiałów, które mogą być wykorzystane w czasie wykładu - załącznik nr 2.

Uwaga: Główne problemy zostały podkreślone.

1. Wprowadzenie do tematu

Forsowanie jako część składową natarcia zajmuje wiele miejsca w programach studiów w ASG WP. Problemom tym poświęcone jest oddzielne ćwiczenie główne nr 103/G na I kursie, zaś na II kursie problemy te przewijają się w ćwiczeniach doskonalących i specjalistycznych, prowadzonych z wykorzystaniem pociągu oraz w ćwiczeniu szkieletowym.

Celem studiów problematyki forsowania na I i II kursie wojsk pancernych i zmechanizowanych jest przygotowanie oficerów ogólnowojskowych w roli dowódców i oficerów sztabu, umiejących w sposób nowatorski rozwiązywać ten niezwykle trudny i złożony problem taktyki i sztuki operacyjnej. Natomiast na wszystkich pozostałych kierunkach studiów gruntowne zapoznanie oficerów /słuchaczy/ z problematyką forsowania. *i nauczanie umiejętności zakresu forsowania*. Dlatego też w ramach samokształcenia i całości studiów w ASG WP należy dogłębnie przestudiować i poznać problemy forsowania.

Zasady organizacji i prowadzenia forsowania nieustannie ulegały ³⁰²zmianom. Decydująco o tym ciągle rozwój technicznych środków walki i zmieniające się poglądy na sposoby forsowania. Zasadnicze zmiany nastąpiły w ostatnich latach /70-tych/ w wyniku wyposażenia pułku w BWP. *a dywizji w nowocześniejszym sprzęcie*. Dzięki temu pułk zmechanizowany może pokonywać przeszkody wodne na etatowych wozach bojowych.

Zmiany te przyczyniły się do zdezaktualizowania literatury i wydawnictw wojskowych dotyczących forsowania. Wykaz literatury do praktycznego wykorzystania i studiowania podam po zakończeniu wykładu.

W wykładzie zostaną przedstawione tylko najważniejsze problemy forsowania, w tym także doświadczenia z ćwiczenia "IATO-78". Niektóre zagadnienia potraktuję w sposób ^{melit}zwięzły, wychodząc z założenia, iż wykład stanowi wprowadzenie i ukierunkowanie do dalszych samodzielnych studiów.

~~Wykaz bibliograficzny literatury podam po zakończeniu wykładu.~~

2. Wpływ charakteru obrony nieprzyjaciela i przeszkody wodnej na organizację forsowania i realizację zadań bojowych przez pułk i dywizję.

Zasadniczy wpływ na treść zadań bojowych, organizację i sposoby forsowania pułku /dywizji/ wywiera charakter działań nieprzyjaciela i przeszkody wodnej.

W zależności od charakteru przeszkody wodnej, terenu przyległego do niej, sił i środków oraz dysponowanego czasu, nieprzyjaciel może zorganizować w oparciu o przeszkodę wodną obronę rejonu /pozycyjną/ lub ruchową. *W Bundeswehrecie obr. tylna obr. pozyc. w nieznanej ze względu na to, jakie są dane, w celu odskoczenia od tyłu.*

Obronę rejonu w oparciu o przeszkodę wodną nieprzyjaciel organizuje podobnie, jak w normalnych warunkach, obsadzając przeważnie większością swych sił własny brzeg przeszkody wodnej /schemat 1/.

W obronie zaś ruchowej /organizowanej za przeszkodą wodną/ nieprzyjaciel. obsadza własny brzeg z reguły minimalną częścią sił, pozostawiając w odwodzie silny drugi rzut /schemat 2/.

W czasie organizowania obrony bez styczności z przeciwnikiem zarówno w obronie rejonu, jak i pozycyjnej - na przeciwległym brzegu może być organizowana rubież ubezpieczenia ogólnego lub pas przesłaniania, których przeznaczeniem jest zahamowanie natarcia sił przeciwnika, zwłaszcza oddziałów wydzielonych i pierwszego rzutu sił głównych oraz stworzenie dogodnych warunków do obrony przeszkody wodnej.

Szczególną uwagę zwraca się na obronę przeciwdesantową i przeciwdziałanie oddział^mom wydzielonym przeciwnika. W tym celu ustawia się zapory inżynieryjne w przypuszczalnych miejscach wysadzenia desantu (śmigłowcowego /lądowania desantu powietrznego/ oraz wykonuje niszczenia obiektów komunikacyjnych i innych urządzeń hydrotechnicznych.

Poważny wpływ na treść zadań i organizację forsowania wywiera także charakter przeszkody wodnej, tj.: szerokość, prędkość prądu, reżim wody i zlodzenia, charakter brzegów i gruntu dna, istnienie wysp, mielizn, brodów, dopływów i obiektów hydrotechnicznych, a także pora roku i stan pogody.

Przeszkody wodne pod względem szerokości i sposobów pokonywania umownie dzielą się na: wąskie - do 50m; średnie - do 150 m; szerokie - do 300m i bardzo szerokie - ponad 300 m.

Szerokość przeszkody wodnej jest jednym z zasadniczych czynników określających jej znaczenie w działaniach bojowych. Wraz ze wzrostem szerokości przeszkody wodnej zwiększa się liczba środków przeprawowych i czas na jej pokonanie. Stopień trudności forsowania zależy również od innych czynników /głębokości, prędkości

prądu i t.p./ zwłaszcza od charakteru dolin i istnienia urządzeń hydrotechnicznych. W wyniku uderzeń jądrowych na podejściach do rzeki powstaną zniszczenia, zawały i zalewy, niezwykle trudne do pokonania /schemat 3/.

3. ~~Teoria~~ ^{Zarys} Teorii forsowania

Z charakteru działań nieprzyjaciela i przeszkody wodnej wynika, że pułk /dywizja/ może prowadzić natarcie połączone z forsowaniem przeszkody wodnej na obronę rejonu lub ruchową.

W natarciu z forsowaniem przeszkody wodnej, w oparciu której nieprzyjaciel zorganizował obronę rejonu /pozycyjną/ głębokość zadań bojowych pułku /dywizji/ będzie przeważnie mniejsza niż w normalnych warunkach. W wypadku, gdy nieprzyjaciel zorganizuje obronę ruchową, wówczas pułk /dywizja/ może otrzymać zadanie o głębokości, jak w normalnych warunkach natarcia. /schemat 4/.

Wyjaśnienia wymaga także definicja "forsowania". W niektórych źródłach można spotkać różną, mało precyzyjną definicję tego pojęcia. Aktualnie przyjmujemy następującą definicję.

"Forsowanie jest to natarcie połączone z pokonaniem przeszkody wodnej, której przeciwległego brzegu broni nieprzyjaciel".

Podczas forsowania pułk /dywizja/ muszą częścią swoich sił pokonać pod ogniem nieprzyjaciela przeszkodę wodną i opanować na przeciwległym brzegu dogodne rejony.

^{Rezultate forsow 16-17}
Forsowanie kończy się zazwyczaj opanowaniem na przeciwległym brzegu rubieży /rejonu/, której utrata pozbawia nieprzyjaciela możliwości prowadzenia ognia obserwowanego, zwłaszcza ze środków przeciwpancernych. Dalsza faza przerzucania wojsk /pododdziałów/ na przeciwległy brzeg przeszkody wodnej nazywa się przeprawą.

Przeprawa to zorganizowane przekroczenie przeszkody wodnej przez nacierające lub maszerujące wojska.

Z powyższych rozważań wynika, że całokształt forsowania przeszkody wodnej obejmuje działanie pułku /dywizji/ na podejściach do tej przeszkody, jej pokonanie i działanie na przeciwległym brzegu po jej pokonaniu.

Do zasadniczych wymagań forsowania przeszkód wodnych należy zaliczyć:

- utrzymanie wysokiego tempa forsowania, równego lub zbliżonego do tempa natarcia w normalnych warunkach;
- forsowanie na szerokim froncie;
- jednoczesne przeprowianie wszystkich rodzajów wojsk;
- niezwłoczne rozwijanie natarcia po przeprowieniu sił i środków na przeciwległy brzeg;
- zachowanie ciągłości forsowania i natarcia na przeciwległym brzegu przeszkody wodnej;
- rozśrodkowanie wojsk w toku forsowania.

Wymagań tych nie wyjaśniam szerzej, sądzę, że są one zrozumiałe.

3.1. Sposoby forsowania

Dywizja /pułk/ może forsować przeszkodę wodną w toku przełamania obrony, w pościgu za nieprzyjacielem, albo po przejściu do natarcia z rubieży przeszkody wodnej, kiedy pododdziały znajdują się w obronie lub forsowanie z marszu nie miało powodzenia. Stąd też w zależności od położenia, miejsca i roli pułku /dywizji/ forsowanie może się odbywać z marszu lub planowym przygotowaniem.^{x/} Jeśli forsowanie z marszu nie ma chwilowo powodzenia lub gdy nieprzyjaciel zdołał zorganizować obronę w oparciu o przeszk-

^{x/} -----
W znowelizowanym regulaminie walki Sił Zbrojnych PRL /dywizja-pułk/ w paragrafie 196 przewiduje się: "Dywizja /pułk/ forsuje przeszkody wodne z marszu albo z rejonu wyjściowego położonego w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem."

W paragrafie 196 regulaminu walki Sił Zbrojnych PRL w sprawie forsowania przeszkód wodnych z marszu lub planowym przygotowaniem.

kodeń wodną, wówczas wykonuje się je po krótkim przygotowaniu.

Zasadniczym sposobem pokonywania przeszkód wodnych jest forsowanie z marszu, /schemat 5/. Odbywa się ono z zasady bez zatrzymywania pułku /dywizji/ przed przeszkodą wodną i zmiany ugrupowania bojowego.

Przy tym sposobie forsowania czas pokonania przez wojska średniej przeszkody wodnej nie powinien przekraczać:

- oddziału wydzielonego /awangardy/ - 1 - 1,5 godz.

- batalionów pierwszego rzutu pułku

/przynajmniej dwie kp z każdego bp/ - 30-40 min.

- pułków pierwszego rzutu dywizji

/bez tyłów/

- 1,5 - 2 godz.

- dywizji pierwszego rzutu armii

/bez tyłów/

- 4 - 5 godz.

Dywizja /pułk/ może forsować przeszkodę wodną w składzie sił głównych armii /dywizji/ w pierwszym rzucie lub samodzielnie, a pułk^{ponadto} jako oddział wydzielony. Pułk czołgów forsuje przeszkodę wodną z marszu, gdy występują w niej brody, a także gdy taktyczny desant śmigłowiec /powietrzny/ opanował przeprawy lub rejony na przeciwległym brzegu.

W czasie II wojny światowej najczęściej stosowanym sposobem pokonania^{x)} przeszkód wodnych było forsowanie z marszu. Znane są przykłady forsowania z marszu wielu przeszkód wodnych, w tym także Wisły i opanowania przyczółków, np. MAGNUSZEWSKIEGO, WARECKIEGO i TARNOBRZESKIEGO, a na Odrze - przyczółka pod KOSTRZYNIEM.

x) Na Zachodzie w czasie II wojny światowej były stosowane pojęcia forsowania przeszkód wodnych takie, jak:

a/ "Zaskoczenie przez nagłe natarcie", polegające na uchwyceniu istniejących mostów, promów i tp.

b/ "Przenikanie" - były to próby forsowania na szerokim froncie, znalezienie słabego miejsca w obronie i uchwycenie przyczółków wraz z istniejącymi przeprawami.

3.2. Charakterystyka odcinka forsowania

Dywizji /pułkowi/ wyznacza się odcinek forsowania zwane dywizyjnymi /pułkowymi i batalionowymi/ odcinkami forsowania.

Odcinek forsowania jest to określonej długości pas przeszkody wodnej z przyległym do niej terenem zarówno na brzegu wyjściowym, jakⁱ przeciwnym, odpowiednio przygotowany do forsowania /przeprawy/ w kilku najbardziej dogodnych miejscach /rejonach/ zwanych przeprawami /schemat 6/.

Odcinek forsowania obejmuje: główne, zapasowe i pozorne przeprawy, rejon uszczelniania /hermetyzacji/ czołgów, miejsca zakładowania pododdziałów pierwszego rzutu, rejony wyjściowe - podczas forsowania z marszu, rejony rozmieszczenia oddziałów /pododdziałów/

x/ -----
d.c. ze str. 8:

- c/ "Szybkie forsowanie", polegające na uderzeniu czołowymi oddziałami w słabe punkty nieprzyjaciela przy wykorzystaniu wszystkich środków ogniowych i rozpoznania oraz rozwinięcia sił głównych na jednym lub kilku kierunkach.
- d/ "Forsowanie przygotowane" - stosowano wówczas, gdy nie powiodły się powyższe warianty. Planowano i dokonywano poszczególnych kalkulacji środków przeprawowych przed podjęciem decyzji, organizowano współdziałanie i metodyczne obezwładnienie przeciwnika w obronie.

Aktualnie w siłach zbrojnych NATO obowiązują dwa zasadnicze sposoby forsowania:

- pierwszy: "Forsowanie przeszkód wodnych z marszu";
- drugi: "Forsowanie przeszkód wodnych z planowym przygotowaniem".

inżynieryjnych i odwodu środków przeprawowych, rejony rozmieszczenia dywizjonu rakiet taktycznych i środków OPL oraz drogi dofron-
towe - doprowadzające do przepraw i drogi rokadowe.

Szerokość odcinka forsowania dywizji wynosi 20 km i więcej km, pułku - 5 km, zaś batalionu - 2 km. Głębokość odcinka forsowania określa głębokość ugrupowania bojowego dywizji /pułku/ przed forsowaniem.

W zależności od użytych środków przeprawowych i sposobów pokonywania przeszkody wodnej, na odcinku forsowania mogą być urządzone przeprawy: desantowe, promowe, mostowe, czołgów pod wodą, w bród i po lodzie, a niekiedy wpław.

Na odcinku forsowania urządza się przeprawy:

- dywizyjne do przeprawy drugiego rzutu, odwodów i tyłów dywizji oraz część sił pułku pierwszego rzutu;
- pułkowe - do przeprawy organicznych pododdziałów pułku i pododdziałów przydzielonych;
- batalionowe - do przeprawy pododdziałów batalionu.

Rodzaj, liczbę i charakter przepraw na odcinku forsowania określają: ugrupowanie bojowe dywizji /pułku/, stan przeprowadzającej się dywizji /pułku/, charakter przeszkody wodnej oraz ilość posiadanych sił i środków przeprawowych.

Na odcinku forsowania pułku organizuje się 2-3 przeprawy desantowe /1 na każdy batalion pierwszego rzutu/ i 2-3 przeprawy promowe /po 1 przeprawie na każdy batalion pierwszego rzutu oraz 1-2 przeprawy czołgów pod wodą dla batalionu czołgów.

Na odcinku forsowania dywizji urządza się ponadto 1-2 przeprawy mostowe, zaś na odcinku forsowania armii - 2-3 przeprawy mostowe. Takie normy przyjmowano także podczas ćwiczenia "Lato-78".

Oprócz przepraw rzeczywistych na szczeblu armii urządza się przeprawy demonstracyjne i przeprawy pozorne, które organizuje i urządza armia.

Rejon wyjściowy dywizji /pułku/ podczas forsowania z marszu jest to oddalony i ukryty przed obserwacją rejon, w którym rozmieszcza się drugi rzut dywizji /pułku/ przed wyjściem na odpowiednie przeprawy. Odległość rejonów wyjściowych od przeszkody wodnej wynosi: w dywizji - 15-20 km, w pułku - 8-12 km.

Rejon uszczelniania /hermetyzacji/ czołgów wyznacza się w miejscach ukrytych przed obserwacją nieprzyjaciela w odległości 2-6 km od przeszkody wodnej, w których pododdziały czołgów przygotowują się do przeprawy pod wodą.

Pozostałe elementy odcinka forsowania zostaną omówione na kolejnych zajęciach katedr specjalistycznych /rodzajów wojsk/.

3.3. Wzmocnienie dywizji /pułku/ w czasie forsowania

Wzmocnienie dywizji i pułku siłami i środkami, głównie ognio-
wymi i środkami przeprawowymi zależy od: zadania wykonywanego przez
dany związek taktyczny /oddział/, charakteru przeszkody wodnej,
wymaganego tempa przeprawy, liczby organicznych pływających tran-
sporterów opancerzonych /BWP/ i innych pływających środków /tran-
sportowych/, ugrupowania sił i środków oraz liczby etatowych
środków przeprawowych.

Pokonywanie wąskich przeszkód wodnych organizuje dywizja.
Przeszkody wodne o szerokości do 20 m pokonują pułki samodzielnie,
wykorzystując mosty towarzyszące. Pokonanie średnich przeszkód
wodnych organizuje armia.

Podczas forsowania średnich i szerokich przeszkód wodnych pułk zmechanizowany może być wzmocniony 1-2 plutonami pływających transporterów gaśnicowych PTS /PTG/, plutonem samobieżnych promów gaśnicowych /GSP/ lub 1-2 plutonami pontonowymi, natomiast peż - plutonem PTS i 2-3 plutonami GSP lub kompanią pontonową. Ponadto pułk wzmocnia się siłami i środkami, jak w natarciu w normalnych warunkach.

Dywizję zwykle wzmocnia się kompanią PTS, kompanią GSP, a niekiedy batalionem pontonowym. Ponadto dywizję wzmocnia się innymi siłami i środkami, jak w zwykłym natarciu.

4. Wezłowe problemy organizacji forsowania

Metody i sposoby pracy dowódcy i sztabu dywizji /pułku/ w czasie wypracowania decyzji do forsowania nie różnią się od przyjętych w normalnych warunkach natarcia. Oprócz zagadnień ogólnych rozpatruje się w analizie zadania i ocenie położenia szeregiem innych zagadnień związanych z forsowaniem. Szczegóły te zawarte są w rozdziale III „Instrukcji o forsowaniu przeszkód wodnych”, nr bibl. 017913.

Decyzję do forsowania przeszkody wodnej z marszu dowódca dywizji /pułku/ podejmuje zawczasu w okresie organizacji walki i precyzuje ją w czasie podchodzenia do przeszkody wodnej na podstawie danych z rozpoznania oraz powstałej sytuacji, z takim wyliczeniem, aby podległe oddziały /pododdziały/ otrzymały zadania przed podejściem do przeszkody wodnej, a ich dowódcy zdążyli również podjąć decyzję do forsowania.

5. Prowadzenie forsowania przeszkód wodnych przez dywizję /pułk/.

Natarcie połączone z forsowaniem przeszkody wodnej stwarzać może nieprzewidziane i skomplikowane sytuacje. Nie mniej jednak należy dążyć do tego, by forsowanie przebiegało w określonym porządku i kolejności zgodnie z decyzją dowódcy dywizji /pułku/.

Dywizja /pułk/ forsując przeszkodę wodną, w składzie pierwszego rzutu armii /dywizji/ z zasady wysyła ze swego składu oddział wydzielony, który wspólnie z taktycznym desantem śmigłowcowym - wysadzany przez armię - opanowuje ważne przeprawy lub rejon dogodny do forsowania.

5.1. Forsowanie przeszkody wodnej przez oddział wydzielony /lądowo-powietrzny zespół uderzeniowy/

Pododdziały rozpoznania dywizji /pułku/, z chwilą podejścia do przeszkody wodnej, wykorzystując łuki szybko przeprawiają się na przeciwległy brzeg i prowadzą rozpoznanie obrony nieprzyjaciela i jego podchodzących z głębi odwodów oraz ustalają dogodne odcinki przeszkody wodnej do urządzenia przepraw desantowych, promowych i czołgów pod wodą.

Na odcinku forsowania dywizji /pułku/ mogą być wysadzane taktyczne desanty śmigłowcowe /powietrzne/ będące niekiedy częścią składową lądowo-powietrznych zespołów uderzeniowych, w których składzie znajdują się patrole rozpoznawcze do wykonania zadań związanych z rozpoznaniem przeszkody wodnej.

Jeśli dywizja tworzy lądowo-powietrzny zespół uderzeniowy wówczas w jego skład wchodzi siły i środki działające dotychczas oddzielnie /odrębnie/, np. oddział wydzielony, taktyczny desant

śmigłowcowy, lotnictwo wojsk lądowych /śmigłowce szturmowe/ oraz inne pododdziały. Nowa jakość działania tego zespołu polega na ścisłej synchronizacji przerzucania sił desantu powietrznego i jego uderzenia na określony obiekt z jednoczesnym uderzeniem wysocemane- wrowego oddziału czołgów lub zmechanizowanego /oddziału wydzielonego/, wspartego uderzeniem lotnictwa i ogniem śmigłowców szturmowych.

Oddział wydzielony /awangarda/, nie wdając się w walkę z nieprzyjacielem zdecydowanie wychodzi na przeszkodę wodną i we współdziałaniu z desantem powietrznym /śmigłowcowym/ uchwytnie istniejące przeprawy lub forsuje przeszkodę wodną na pływających transporterach opancerzonych /BWP/ i samobieżnych środkach przeprawowych. Oddział wydzielony opanowuje jednocześnie rejon na przeciwnym brzegu, niszcząc broniącego się nieprzyjaciela.

Podczas podchodzenia do przeszkody wodnej czołgi OW znajdują się z reguły ^{na} czele kolumn, a artyleria - za czołgami lub w siłach głównych w gotowości do natychmiastowego zajęcia SO i obezwładnienia nieprzyjaciela.

Pododdziały pierwszej fali wychodzą do przeszkody wodnej w czasie ogniowego przygotowania, mając załadowanych żołnierzy i środki bojowe na BWP, pływających transporterach /PTS/. Czas wyjścia pierwszej fali OW i początek forsowania uzgadnia się z czasem wykonania uderzenia jądrowego.

Zasady i sposoby wykorzystania poszczególnych rodzajów wojsk i służb w składzie oddziału wydzielonego /lądowo-powietrznego zespołu uderzeniowego/ zostaną omówione w wykładach prowadzonych przez katedry specjalistyczne /WRiA, Winż. i TT/.

5.2. Forsowanie przeszkody wodnej z marszu przez pierwszy rzut dywizji /pułku/.

Pułki pierwszego rzutu podchodzą do przeszkody wodnej i wykorzystując skutki uderzeń jądrowych, lotnictwa i ogień artylerii oraz opanowane przeprawy przez oddział wydzielony /lądowo-powietrzny zespół uderzeniowy dywizji/ niszczą nieprzyjaciela na brzegu wyjściowym, przeprowadzają się lub organizują nowe przeprawy i z marszu forsują przeszkodę wodną. W pierwszej kolejności czołowe kompanie piechoty pod osłoną ognia artylerii i czołgów /rozwinętych na brzegu wyjściowym/ zbliżają się na BWP /transporterach opancerzonych/ do przeszkody wodnej, przeprowadzają na przeciwległy brzeg i rozwijają natarcie w nakazanym kierunku.

W ślad za falą czołową przeprowadzają się kolejne pododdziały pułków pierwszego rzutu dywizji, wykorzystując przeprawy oddziału wydzielonego /lądowo-powietrznego zespołu uderzeniowego/ lub urządzenia przez wojska inżynieryjne/ po opanowaniu przyczółka na głębokość 2-3 km od przeszkody wodnej/.

Po sforsowaniu przeszkody wodnej pułki pierwszego rzutu we współdziałaniu z oddziałem wydzielonym /lądowo-powietrznym zespołem uderzeniowym/ rozwijają natarcie na brzegu przeciwległym, niszcząc nieprzyjaciela na kolejnych rubieżach /punktach oporu/ obrony, zapewniając jednocześnie dogodne warunki wprowadzenia do walki drugiego rzutu dywizji /pułku/.

Jeśli nieprzyjaciel uprzedzi oddział wydzielony w wyjściu do przeszkody wodnej i opanowaniu przepraw /rejonu do forsowania/, wówczas w ślad za uderzeniami, wykonanymi na broniącego się nieprzyjaciela na przeciwległym brzegu, pułki pierwszego rzutu przystępują do forsowania z marszu na skrzydłach odcinka forsowania oddziału wydzielonego, dokonując manewru sił i środków, a także przeprawami.

5.3. Wykorzystanie drugiego rzutu dywizji podczas forsowania

Drugi rzut dywizji /pułku/ wprowadza się do walki z reguły całością przeważnie z opanowanego przyczółka /rejonu na przeciwległym brzegu/. W miarę jego podejścia przeprowadza się onz na przeprawach mostowych lub promowych za pierwszym rzutem dywizji.

Drugi rzut dywizji /pułku/ wykorzystuje się przeważnie do:

- rozwinięcia powodzenia na głównym kierunku uderzenia dywizji /pułku/;
- poszerzenia opanowanego rejonu /przyczółka/ na przeciwległym brzegu w celu stworzenia warunków do przeprawy sił głównych armii;
- rozbicia lub odparcia uderzenia /kontrataku/ odwodów nieprzyjaciela;
- zamiany pułków pierwszego rzutu obozwardniionych BMR.

Wejście drugiego rzutu dywizji /pułku/ do walki należy kompleksowo zabezpieczyć, zwłaszcza ogniem artylerii, uderzeniami lotnictwa i ogniem śmigłowców szturmowych.

W czasie przeprawy drugiego rzutu dywizji /pułku/ na przeciwległy brzeg pułki pierwszego rzutu zdecydowanie rozwijają natarcie, niszczą środki jądrowe i siły nieprzyjaciela, zmuszając go do zaniechania oporu na rubieży przeszkody wodnej.

5.4. Niektóre problemy forsowania przeszkody wodnej z planowym przygotowaniem

Jeśli dywizja /pułki/ znajduje się w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem na rubieży przeszkody wodnej lub w przypadku niepowodzenia forsowania z marszu organizuje się wówczas forsowanie z planowym przygotowaniem. W tych przypadkach przygotowanie

forsowania wymaga uprzedniego przegrupowania oddziałów dywizji/pukku/ zarówno w głąb, jak i wzdłuż frontu, skoncentrowania niezbędnych środków ogniowych do przełamania obrony przygotowanej za przeszkodą wodną przez nieprzyjaciela oraz skupienia odpowiedniej ilości środków przeprawowych dla szybkiego przeprowadzenia pierwszego rzutu dywizji/pukku/.

Organizując forsowanie przeszkody wodnej z planowymi przygotowaniem wykonuje się te same przedsięwzięcia, co podczas przełamania obrony nieprzyjaciela z rejonu wyjściowego położonego w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem, z dodatkowym uwzględnieniem specyfiki pokonania przeszkody wodnej.

Przeszkodę wodną z planowym przygotowaniem forsuje się z reguły na wąskim odcinku, wiążąc nieprzyjaciela na skrzydłach i skupiając całość sił i środków, w tym także środków przeprawowych, na odcinku przełamania.

x x
x

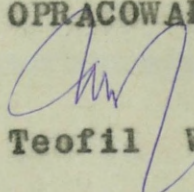
Reasumując powyższe rozważania, można je sprowadzić do następujących wniosków:

1. Przeszkody wodne nadal wywierają określony wpływ na organizację i przebieg działań bojowych wojsk. Stanowią one dla nacierających wojsk trudną do pokonania przeszkodę, a dla broniącego się - dogodną rubież do obrony.
2. Zasadniczym sposobem pokonywania przeszkód wodnych jest forsowanie z marszu. Istota tego sposobu forsowania polega na tym, że odbywa się ono w toku natarcia, z wykorzystaniem działania desantu powietrznego i oddziałów wydzielonych bez zatrzymywania

wojsk przed przeszkodą wodną, w takim ugrupowaniu, w jakim wojska podeszły do przeszkody oraz natychmiastowym rozwinięciu natarcia na przeciwległym brzegu.

3. Powodzenie dywizji /pułku/ w natarciu z forsowaniem przeszkody wodnej zależy od umiejętnego i właściwego wykorzystania skutków uderzeń jądrowych i systemu ognia oraz właściwego użycia i wykorzystania środków desantowo-przeprawowych.

OPRACOWAŁ

płk dr. Teofil WÓJCIK

Wydruk. w 5 egz.

Egz. nr 1-5 Bibl. Szkol.

Wyk. płk T. Wójcik

Nr ks. pf 73/78

Dnia 24.10.78 r.

Druk. E.K.

WYKAZ LITERATURY

zalecanej do samodzielnego studiowania

Problematyka forsowania przeszkód wodnych znajduje się nadal w centrum uwagi dowódców i oficerów sztabu. Ciągłe poszukuje się nowych rozwiązań, zwłaszcza w zakresie forsowania szerokich, obudowanych kanałów i rzek w terenie trudno dostępnym. Szczególnie w ćwiczeniach "Lato-78" i "Wrzesień-78" wyeksponowano tę problematykę. Dlatego też z uwagą należy śledzić i wnikliwie studiować literaturę współczesną, traktującą zagadnienia forsowania przeszkód wodnych.

Przedmiotem zainteresowania i gruntownego przestudiowania powinny być:

I. Materiały i dokumenty normatywne:

1. Dyrektywa MON do działalności sił zbrojnych PRL na lata 1976-80.
2. Regulamin walki sił zbrojnych PRL /dywizja-pułk/ § 310-329.
3. Instrukcja o forsowaniu przeszkód wodnych. Wyd. MON 1976 r., nr bibl. 017913.
4. Instrukcja o przeprawie czołgów pod wodą. Szkol. 264/66, nr bibl. Pf 12062.
5. Instrukcja o bezzałogowej przeprawie czołgów pod wodą. Szkol. 432/71, nr bibl. Pf 15540.

II. Materiały problemowe:

1. Podręcznik: Taktyka ogólna. Wyd. MON 1968 r., rozdział XI, nr bibl. 012827.
2. Podręcznik: Działania bojowe pułku. Wyd. ASG WP, rozdział III, nr bibl. 0118.

3. Biuletyn Informacyjny Szt.Gen.MON, nr 3/103/1971 r., nr bibl. 014863.
4. Podręcznik: Działania bojowe bez użycia BMR. Wyd.Szt.Gen. 429/68, s. 91-97, nr bibl. 013278.
5. Skrypt ASG WP pt.: Organizacja i prowadzenie forsowania przeszkód wodnych przez dywizję /pułk/, nr bibl.021247.

III. Materiały studyjne

1. A.Karpiński i S. Zawadzki: Na polach bitew II wojny światowej. W-wa 1975 r. s. 130-138, 243-253.
2. Płk dr A. Karpiński: Forsowanie przeszkód wodnych z marszu przez wojska A.Radzieckiej w latach Wielkiej Wojny Narodowej ZSRR. Myśl Wojskowa nr 8/1967, s. 55.
3. Płk dypl. M.Plikus: Uwagi o forsowaniu przeszkód wodnych. Myśl Wojskowa nr 6/1968, s. 24.
4. Płk dr T.Wójcik: Niektóre taktyczno-techniczne problemy forsowania przeszkód wodnych. Myśl Wojskowa nr 10/1976, s.50.

Rzetelne przestudiowanie podanej literatury i umiejętne wykorzystanie uogólnień teoretycznych pozwoli Wam w praktyce skutecznie rozwiązywać złożone problemy forsowania przeszkód wodnych.

W Y K A Z

materiałów, które mogą być wykorzystane w czasie wykładu

I. Diapozytywy /przeźrocza/ na rzutnik "Lech":

A. Na szczeblu pułku /komplet nr bibl.0481/:

1. Ugrupowanie bojowe brygady RFN w obronie rejonu za przeszkodą wodną.
2. Ugrupowanie bojowe brygady RFN w obronie ruchowej za przeszkodą wodną.
3. Forsowanie pz z marszu.
4. Forsowanie pz z planowym przygotowaniem.
5. Schemat przeprawy desantowej.
6. Schemat przeprawy czołgów pod wodą.
7. Działanie taktycznego desantu powietrznego w czasie opanowania mostu.

B. Na szczeblu dywizji /komplet nr bibl.0466/:

1. Ilościowe zestawienie rzek i kanałów /wg kryteriów: łatwe, trudne i bardzo trudne/;
2. Ugrupowanie bojowe DZ /NZ/ w obronie rejonu za przeszkodą wodną;
3. Ugrupowanie bojowe DZ /NZ/ w obronie ruchowej za przeszkodą wodną;
4. Schemat odcinka forsowania przeszkody wodnej z marszu;
5. Decyzja do forsowania przeszkody wodnej z marszu przez 3 DZ;
6. Decyzja dowódcy DZ do forsowania przeszkody wodnej z planowym przygotowaniem;
7. Schemat przeprawy mostowej;
8. Wariant rozmieszczenia zapór inżynierskich przez nieprzyjaciela na przeszkodzie wodnej;

9. Ładowność samobieżnych środków desantowych i promowych.

C. Przeźrocza /fazograf/ nr bibl. Pf 328 /4 szt. at.:

Forsowanie przeszkody wodnej przez DZ z marszu.

II. Schematy /plakaty/:

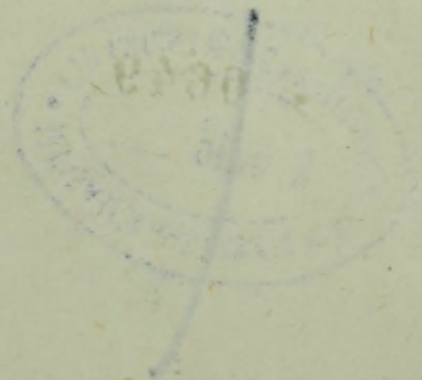
A. Na szczeblu pułku:

1. Decyzja dowódcy 1 pz do forsowania z marszu, nr bibl. 04616;
2. Decyzja dowódcy 1 pz do forsowania z planowym przygotowaniem, nr bibl. 04617.

B. Na szczeblu dywizji:

1. Odcinek forsowania przeszkody wodnej z marszu przez DZ, nr bibl. 04341;
2. Zadania bojowe i niektóre elementy decyzji dowódcy 1 DZ do forsowania z marszu, nr bibl. 04343;
3. Zadania bojowe i niektóre elementy decyzji dowódcy 1 DZ do forsowania z planowym przygotowaniem, nr bibl. 04342.

~~Uwaga: Główne problemy wykładu - podkreślone.~~

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Państwowe Specjalne
Nr ewid. ~~X 41312~~

